

4/2010
NAŘÍZENÍ
Středočeského kraje

ze dne 4. ledna 2010,

kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů

Rada Středočeského kraje podle § 7 a § 59 odst. 1 písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a k provedení § 27 odst. 2 písm. b) bodu 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o požární ochraně“) vydává toto nařízení:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Účelem tohoto nařízení je stanovit povinnosti fyzických osob, právnických osob a fyzických osob podnikajících podle zvláštních předpisů (dále jen „podnikající fyzické osoby“) k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů.

(2) Dobou zvýšeného nebezpečí vzniku požárů se pro účely tohoto nařízení rozumí:

- a) období nepříznivých klimatických podmínek,
- b) období sklizně zemědělské úrody (pícnin, obilovin, slámy a úsušků, chmele, kukuřice apod.), jejich posklizňové úpravy a skladování,
- c) období provádění požárně nebezpečných činností v lesích spojených s činnostmi, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům v období sucha,
- d) vznik mimořádných událostí,
- e) topné období.

Čl. 2

Období nepříznivých klimatických podmínek

(1) Za období nepříznivých klimatických podmínek se pro účely tohoto nařízení považuje období déletrvajícího sucha²⁾, v důsledku něhož vzniká v přírodním prostředí zvýšené nebezpečí vzniku požárů.

(2) Období déletrvajícího sucha vyhláší a odvolává hejtman Středočeského kraje pro území Středočeského kraje na úřední desce Krajského úřadu Středočeského kraje. V tomto období vstupují v platnost následující opatření, omezení a povinnosti:

- a) zákaz kouření, rozdělávání a používání otevřeného ohně v prostorách a na místech, kde může dojít k jeho rozšíření,
- b) zákaz spalování hořlavých látek (suchá tráva, plevel, větve apod.) na volném prostranství, a to zejména v blízkosti porostů, polí s obilovinami a pícninami,
- c) zákaz jízdy parních lokomotiv bez přijatých protipožárních opatření,
- d) zákaz vjezdu motorových vozidel do lesů a na polní cesty; zákaz neplatí pro vlastníky a uživatele lesních a zemědělských pozemků při jejich obhospodařování. Neplatí rovněž pro fyzické a právnické osoby provádějící pro vlastníky a nájemce lesů práce zajišťující hospodaření v lese,
- e) zákaz táboření mimo vyhrazené prostory,
- f) zákaz povolování výjimek vlastníky lesů z ustanovení lesního zákona³⁾,

g) zákaz pálení klestu a kůry v lesích (viz čl. 4 tohoto nařízení),

h) povinnost zajistit průjezdnost příjezdových cest do lesních porostů,

i) povinnost vlastníků nebo uživatelů zdrojů vody pro hašení prověřit jejich stav a nedostatky, které nejdou bezprostředně odstranit, nahlásit a zajistit jejich následné odstranění,

j) zajištění maximální hospodárnosti při používání vodních zdrojů určených pro hašení požárů (každý je povinen strpět v tomto směru potřebná omezení).

(3) V období déletrvajícího sucha může orgán státní správy lesů⁴) vydat rozhodnutí o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa. Toto rozhodnutí vydává na základě návrhu vlastníka lesa, z vlastního podnětu nebo na návrh ředitele Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje.

(4) Období déletrvajícího sucha vyhláší rovněž v případě potřeby obce svým nařízením pro území dané obce. Obce zajistí zapracování příslušných ustanovení tohoto nařízení do jimi vydávaných právních předpisů.

(5) Obce zabezpečí v tomto období zpravidla prostřednictvím členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, případně dalších občanů, provádění pravidelného denního monitorování dodržování omezení, opatření a povinností uvedených v čl. 2 odst. 2 tohoto nařízení.

Čl. 3

Období sklizně zemědělské úrody, její posklizňová úprava a skladování

(1) Za období sklizně zemědělské úrody (pícnin, obilovin, slámy a úsušků, chmele, kukuřice apod.), posklizňové úpravy a skladování se pro účely tohoto nařízení považuje období od zahájení hlavních přípravných prací spojených se sklizní do doby, než je uskladněný materiál považován za neaktivní (dokončení dosoušení, ustálené teploty uskladněných zrnin).

(2) Fyzické osoby, právnické osoby a podnikající fyzické osoby v zemědělství jsou v období před zahájením sklizně povinny:

a) prověřit technický stav strojů a zařízení, včetně kontroly vybavení přenosnými hasicími přístroji; pracovní stroje se spalovacími motory lze používat k manipulaci s hořlavým materiálem (stohy, sklady apod.) pouze jsou-li opatřeny funkčním lapačem jisker, nejedná-li se o stroje s trvale zabudovaným lapačem jisker nebo o stroje s přeplňovanými motory,

b) vybavit pracovní stroje samojízdné pro sklizeň obilí a pícnin jedním nebo několika hasicími přístroji s celkovou náplní nejméně 6 kg,

c) ověřit, zda stroje a zařízení jsou používány v souladu s průvodní dokumentací stanovenou výrobcem a zajistit, aby osoby, které jsou pověřeny obsluhou těchto strojů a zařízení, byly prokazatelně seznámeny s předpisy upravujícími tuto činnost,

d) provést kontrolu stavu objektů určených ke skladování nebo pro zpracovávání materiálu a odstranit zjištěné závady; při této kontrole se zaměřit zejména na zamezení zatékání dešťové vody do objektu, na stav elektroinstalace a hromosvodů, na vybavení přenosnými hasicími přístroji, označení příslušnými bezpečnostními tabulkami (např. zákaz kouření, zákaz vstupu s otevřeným ohněm apod.), na možnost zamezení vstupu nepovolaných osob (uzavření objektu, popř. jeho označení zákazem vstupu),

e) provést kontrolu provozuschopnosti všech zdrojů požární vody určených pro likvidaci požárů ve výše uvedených objektech (např. hydranty, požární nádrže), včetně jejich označení a přístupů k nim,

f) provést kontrolu stavu příjezdových komunikací k objektům a vodním zdrojům,

g) zabezpečit u zjištěných závad a nedostatků jejich odstranění nebo přijmout náhradní opatření.

(3) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby v zemědělství jsou v období před zahájením sklizně dále povinny:

- a) stanovit písemnou formou organizačně technická opatření k zajištění požární ochrany při sklizňových pracích,
- b) provést školení o požární ochraně osob podílejících se na sklizňových pracích a osob zajišťujících střežení objektů v přiměřeném rozsahu 5),
- c) provést preventivní požární prohlídky ve všech výrobních a skladovacích objektech,
- d) prověřit funkčnost ohlašoven požárů nebo míst pro ohlášení požárů v návaznosti na požární poplachové směrnice.

(4) Fyzické osoby, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou v průběhu sklizně povinny:

- a) zajistit, aby materiál byl skladován, případně zpracováván pouze v objektech k tomu určených⁶⁾,
- b) zajistit dodržování zákazu kouření v průběhu sklizně na poli, při manipulaci a skladování materiálu,
- c) zajistit při skupinovém nasazení žňové techniky (více než 3 sklízecí stroje), aby na poli byl k dispozici traktor s pluhem (obdobný pracovní stroj) použitelný k zamezení šíření případného požáru,
- d) zajistit skladování a kontrolu skladovaného materiálu u píce a slámy podle zásad uvedených v příloze tohoto nařízení; u zrnin zajistit prokazatelné měření teplot uskladněného materiálu tak, aby provedená měření monitorovala dostatečným způsobem uskladněné zrniny; v případě pokračujícího nárůstu teplot nad hodnoty okolního prostředí přijmout účinná opatření včetně možnosti vyskladnění,
- e) provádět veškeré požárně nebezpečné práce (svažování, řezání apod.) na zvláštní povolení⁷⁾.

(5) Fyzickým osobám, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám je zakázáno:

- a) spalovat plošně slámu na polích,
- b) rozdělovat oheň do vzdálenosti 100 m od stohů a dozrávajících obilí.

Čl. 4

Provádění požárně nebezpečných činností v lesích a využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům

(1) Za období zvýšeného nebezpečí vzniku požárů se pro lesy a využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům považuje období nepříznivých klimatických podmínek.

(2) Během tohoto období je v souvislosti s činnostmi prováděnými při hospodaření v lese zakázáno rozdělování ohňů a pálení klestu a kůry v lesních porostech, na lesních i nelesních pozemcích do vzdálenosti 50 m od lesa (dále jen „pálení“). To neplatí, jsou-li orgánem státní správy lesů nařízena v souladu se zvláštním zákonem jiná opatření⁸⁾.

(3) Za účelem zajištění preventivních opatření proti vzniku lesních požárů v souvislosti s činnostmi prováděnými při hospodaření v lese musí právnická osoba, podnikající fyzická osoba nebo fyzická osoba dodržovat při pálení vždy tato požárně bezpečnostní opatření:

- a) oznámit před zahájením pálení den, dobu, místo pálení a jméno osoby odpovědné za pálení územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje,
- b) zajistit, aby pálení prováděla nejméně dvoučlenná skupina s určením odpovědné osoby, která musí být starší osmnácti let; dvoučlenná skupina může provádět pálení maximálně na 3 ohništích současně,
- c) osoby provádějící pálení se musí seznámit s pracovním postupem pálení, se způsobem přivolání pomoci a zvláštnostmi pracoviště z hlediska požární ochrany a musí mít na pracovišti potřebné pracovní prostředky,

d) místo pro ohniště nesmí být umístěno v blízkosti suchých travin, na rašeliništích, na pařezech a jiných požárně nebezpečných místech, nesmí být blíže než ve vzdálenosti 20 metrů od jehličnatých porostů první věkové třídy (do 20 let),

e) místo pro ohniště musí být v době bez sněhové pokrývky izolováno pruhem širokým nejméně 1 metr, kde se odstraní veškerý hořlavý materiál až do úrovně minerální půdy,

f) zahájit pálení je možné pouze v první polovině pracovní směny,

g) prostor, ve kterém je prováděno pálení, lze opustit až po úplném uhašení a řádném ochlazení ohniště; zuhelnatělé zbytky je nutno shrnout minimálně o půl metru od okraje ohniště směrem do jeho středu,

h) po provedeném pálení musí být jednotlivá ohniště po dobu 5 dnů nebo do doby vydatného deště alespoň jednou denně kontrolována; tato povinnost odpadá při pálení za sněhové pokrývky,

i) pálení je zakázáno zahajovat, případně musí být ukončeno za silného větru⁹⁾,

j) udržovat sjízdné hlavní lesní komunikace k zajištění příjezdu požární techniky.

(4) Pro rozdělování ohňů v přírodním prostředí jsou stanovena následující opatření:

a) je zakázáno rozdělovat otevřený oheň v lese a do vzdálenosti 50 m od okraje lesa¹⁰⁾ (výjimku na lesních pozemcích může povolit vlastník lesa),

b) v rekreačních zařízeních, dětských táborech a veřejných tábořištích (dále jen „rekreační zařízení“) lze rozdělovat ohniště jen ve vyhrazeném prostoru; rozdělování ohňů v těsné blízkosti stanů a obytných přívěsů je zakázáno,

c) pro provozování ohniště v rekreačních zařízeních musí být určena osoba odpovědná za dozor a nesmí být provozováno za silného větru,

d) provozovatel rekreačních zařízení je povinen zajistit zpracování a realizaci organizačně technických opatření k zajištění požární ochrany; stanovená technická opatření musí zveřejnit způsobem v místě obvyklým tak, aby všichni uživatelé rekreačních zařízení měli možnost se s nimi seznámit; součástí organizačně technických opatření k zajištění požární ochrany v rekreačních zařízeních musí být zajištění průjezdnosti příjezdových cest; organizačně technická opatření musí zohledňovat místní úpravu požární ochrany - požární řád obce a další nařízení (např. povolovací řízení pro rozdělování ohňů).

(5) Výše uvedená preventivní opatření je třeba zajišťovat v přiměřené míře i mimo vyhlášenou dobu zvýšeného nebezpečí vzniku požárů.

Čl. 5

Vznik mimořádných událostí

(1) Za mimořádné události se zvýšeným nebezpečím vzniku požárů se pro účely tohoto nařízení považují havárie produktovodů (zejména plynovodů, ropovodů a teplovodů) a dopravních prostředků přepravujících nebezpečné látky, hromadné dopravní nehody a bezprostřední nebezpečí úniku hořlavých, hoření podporujících nebo toxických plynů a látek.

(2) Pro mimořádné události jsou stanovena následující opatření:

a) součinnost složek integrovaného záchranného systému Středočeského kraje (dále jen „IZS“) zabezpečuje operační a informační středisko IZS (operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje),

b) složky IZS zabezpečují ochranu osob a majetku před následky mimořádné události,

c) každý je povinen strpět omezení a provést nezbytná opatření v souvislosti s ochranou osob a majetku před následky mimořádné události.

Čl. 6

Topné období

(1) Za topné období se pro účely tohoto nařízení považuje období od 15. září kalendářního roku do 31. května následujícího roku.

(2) Před zahájením topného období je každý provozovatel tepelných zdrojů s odtahem spalin do komínů povinen zabezpečit provedení kontroly a výmety komínových těles odborně způsobilou osobou a zajistit odstranění případných závad.

(3) Pro topné období se stanoví následující preventivní opatření:

a) při provozu tepelných zdrojů, při skladování a doplňování kapalných a plyných paliv musí být dodrženy návody výrobců příslušných technologických zařízení včetně respektování stanovených bezpečnostních vzdáleností od hořlavých předmětů a materiálů,

b) v případě skladování pevných paliv se sklonem k samovznícení musí být palivo průběžně kontrolováno a při zjištění příznaků samovznícení provedena účinná opatření k zamezení vzniku a rozšíření požáru,

c) odpad vznikající při spalování tuhých paliv musí být ukládán na určená místa, a to do nehořlavých uzavíratelných a k tomuto účelu určených nádob; tyto nádoby nesmí obsahovat jiný hořlavý odpad nebo musí být zajištěno ukládání vychladlého popela.

Čl. 7

Sankce

(1) Poruší-li právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba povinnosti stanovené tímto nařízením, může jí být Středočeským krajem uložena pokuta podle § 11 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Poruší-li fyzická osoba povinnosti stanovené tímto nařízením, dopustí se přestupku podle § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a může jí být uložena pokuta podle § 46 odst. 3 tohoto zákona.

Čl. 8

Závěrečná ustanovení

(1) Dodržováním povinností uložených tímto nařízením nejsou dotčeny povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob vyplývající ze zákona o požární ochraně.

(2) Nařízení Středočeského kraje č. 3/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů, včetně přílohy č. 1 se zrušuje.

(3) Toto nařízení bylo vydáno usnesením Rady Středočeského kraje č. 025-01/2010/RK ze dne 4.1.2010 a nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení ve Věstníku právních předpisů Středočeského kraje.

MUDr. David Rath

hejtman

v.z. Ing. Marcel Hrabě v.r.

náměstek hejtmána

Příloha Podmínky pro skladování píce a slámy

(1) Skladování slámy nebo píce ve stozích/volných skládkách:

a) za stoh se považuje volná skládka materiálu o objemu 50 a více m³; za jeden stoh se považuje i skupina volných skládek, jejichž celkový objem nesmí být větší než 4000 m³; na jejich umístování platí zvláštní předpis*),

b) volné sklady píce a slámy s objemem do 50 m³ (včetně balíků sena a slámy) lze umísťovat pouze ve vzdálenosti minimálně 10 m od hranic se sousedním pozemkem a od objektů; ve vzdálenosti menší než 10 m je možné volné sklady umístit pouze se souhlasem vlastníka pozemku nebo objektu nebo umožňuje-li to stavební provedení objektu**),

c) v případě založení stohu na strništi musí být po dokončení naskladňování provedeno jeho oborání o šíři nejméně 10 m,

d) do vzdálenosti 12 m od stohů a volných skládek je zakázáno manipulovat s otevřeným ohněm a kouřit; tento zákaz musí být vyznačen příslušnými tabulkami.

(2) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby zajistí, aby při skladování píce byla dodržována technologie dosoušení a skladování včetně prokazatelného měření teploty v následujícím rozsahu:

a) teplota píce se měří např. tepelnými čidly, hloubkovými teploměry nejméně v polovině výšky naskladněné píce,

b) teplota se měří nejméně na šesti místech jedné dosoušecí sekce seníku; za sekci se považuje část seníku o objemu do 2000 m³; v objektech s objemem menším než 2000 m³ se měření provádí úměrně velikosti seníku k jedné stanovené sekci,

c) měření teplot se provádí 1x za 24 hodin po dobu 1 měsíce od naskladnění, dále 1x týdně ve 2. a 3. měsíci od naskladnění; měřicí body je nutno průběžně měnit,

d) provádí se fyzická kontrola (vizuální, pachová) v případě skladování slámy nebo je-li seno a sláma ukládána v balících ve skladu, a to v ranních hodinách v intervalech podle předchozího odstavce, přičemž se ověřuje, zda nedochází k zapaření uskladněného materiálu; dojde-li k zapaření, musí být místo zahřívání identifikováno a zajištěno provedení kontrolního měření teploměrem,

e) měření teplot případně fyzická kontrola nemusí být prováděna, pokud bude prokázáno, že vlhkost píce (slámy) je nižší než 15%,

f) měření teplot, fyzická kontrola, dále i průkazné doklady o vlhkosti naskladňovaného materiálu musí být prokazatelně zaznamenávány; za prokazatelné se považuje chronologicky vedený písemný záznam v knize měření s uvedením označení skladového objektu, data, času, všech naměřených hodnot a připojením podpisu osoby, která měření prováděla; za záznam se považuje i záznam z elektronického měřicího zařízení za předpokladu, že současně je zaznamenáváno i datum jednotlivých začátků naskladnění (datum, množství, sekce); záznam se uchovává nejméně jeden rok nebo do úplného vyskladnění materiálu,

g) při naměření teploty nad 65 st. C je nutno učinit neodkladná opatření jako např. přeložení nebo vyskladnění přehřáté píce, u skladů s dosoušecím zařízením vypnutí ventilátorů; přeložení nebo vyskladnění se provádí za asistence jednotky požární ochrany a případ se neodkladně oznámí místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje,

h) ochlazená a překontrolovaná píce se může vrátit zpět do skladu; o provedeném opatření se provede prokazatelný záznam do knihy měření.

*) Příloha č. 1 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

***) ČSN 73 0802, ČSN 73 0804.

1) § 20 a § 32 odst. 1 písm. c) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2) Období deštětrvajících sucha je stanoveno na základě pozorování Českého hydrometeorologického ústavu. Je jím zejména období, kdy množství srážek klesne pod 25 % dlouhodobého normálu a zároveň jsou vysoké denní teploty a sluneční svit a pokud od posledních vydatných srážek uplynulo alespoň 20 dní.

3) § 20 odst. 1 písm. k) lesního zákona.

4) § 19 odst. 3 lesního zákona.

5) § 16 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

7) Například vyhláška č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.

8) § 32 odst. 2 lesního zákona.

9) V případě, že rychlost větru je vyšší než 5,2 m.s⁻¹; tento vítr se vyznačuje tím, že šumí listí stromů, listy a větvičky se trvale pohybují, na vodě se dělají vlnky apod.